

# NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon  
uredništva št. 50 — Telefon  
upravnništva št. 328

CENE PO POŠTI:  
za celo leto K 144.—  
za pol leta K 72.—

CENE PO POŠTI:  
za celo leto K 144.—  
za pol leta K 72.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

## Za kulisami.

Če sodimo po pisanju radikalnih in demokratskih listov, prijateljstvo med radikali in demokrati ni več tako debelo kot nekaj. To potrjuje tudi »Jutro«, ki izraža naravnost veliko bojazn, da se sedanja vladna koalicija utegne razrušiti. S tem pa bi bilo Pribičevićeva terorja v naši državi konec. Ime Protić straši danes ne le v Beogradu, marveč tudi že v Zagrebu in v Ljubljani. Nismo list, ki bi se petal s političnimi zakulisnimi intrigami in ministrskimi aspiracijami, vendar moramo naši javnosti pojasniti nekatere dogodke.

Stari Protić zopet stopa na dan in se posvetoje še vedno z Radićem. Kakor poročajo, ni še pričakovati, da bi se Radić že sedaj napotil v Beograd, vendar ima Protićeva akcija na radikalni klub velik vpliv. Pašićevo stališče je v klubu vedno težje. Radikalno časopisje se vedno več poča s Protićem.

Urednik radikalnega »Balkana« se je glede Protićeve akcije razgovarjal z nekim uglednim radikalcem in uglednim demokratom. Radikalec mu je izjavil: »Položaj Protića v radikalni stranki je nekaj posebnega. On je odločno proti sedanji ustavi in proti Pašićevim parlamentarnim političnim kombinacijam. Tudi je Protić odkril velike napake, ki so jih radikali naredili na korist sedanjega bloka. Zato je nastalo v radikalni stranki veliko nespozumljenje in nezadovoljstvo. Razumljivo je, da se je Protić vsled tega pričel pogajati s politiki, ki so zavzeli stališče proti vladi. Teh pogajanj sicer ni vodil kot predstavitelj stranke, vendar pa imajo z ozirom na njegovo veliko avtoriteto velik pomen in bi znala biti za splošno koristna. Razumljivo pa je, da je njegov kompromis s politiki opozicije za stranko čisto fakultativnega pomena, da pa bo morala stranka, če pride za Protićevo akcijo ugoden moment, resno z njim računati.« — Demokrat pa je izjavil: »Mi vidimo, da se pri radikalnih pojavljajo struja, ki ne pripušča nobenih nad, da bi se sedanja koalicija mogla še nadalje obdržati. Zalibog moram tudi priznati — če je res, da je Protić uspelo pridobiti celo Radića za oportunistično politiko — da se nahajajo radikali v zelo ugodnem položaju. Oni se lahko pogajajo z vsemi strankami, mi (demokrati) niti z eno. (Razen s samostojnimi »kmeti«. Op. ur.) Mi demokrati smo popolnoma osamljeni. (Od vseh osovraženi!)

Ta izjava demokratskega politika je nad vse značilna: Demokrati so od vseh strani osamljeni, od ljudstva pa osovraženi, kakor ne še kdaj kmalu kaka stranka!

Kako pa sprejemajo te vesti o Protićevi akciji na Hrvaškem? O tem nam podaja informativno sliko »Jutranji list«, ki piše:

»G. Protić se je tekom svojega bivanja v Rimskih Toplicah in v Zagrebu večkrat razgovarjal z dr. Trumbićem, Lorkovićem, Radićem in dr. Drinkovićem. Toda on je te razgovore smatral samo za informativne, ne pa za kaka obvezna pogajanja s predstavniki hrvatskega bloka, ker po mnenju g. Protića hrvatski blok še ne obstoja. Prve dni septembra — 4. in 10. — se vrši v Zagrebu skupna seja vseh strank, ki naj sestavljajo hrvatski blok. Na tej seji se mora v slučaju sporazuma najprej ugotoviti skupni delovni program, kajti če bi te stranke še nadalje ostale dosledne svojim dosedanjim programom, potem je skupno delo nemogoče. Pozneje bi ta že sestavljeni hrvatski blok moral izdelati podlago, na temelju katere bi bilo mogoče sodelovanje Stojana Protića z blokom. In šele, ko bi bila ta podlaga sprejeta, bi Protić odšel v Zagreb na pogajanja glede osnovanja parlamentarnega bloka, ki bi delal v parlamentu in eventualno vzel v svoje roke. G. Protić je mnenja, da predstavnik hrvatskega bloka niso separatisti, da kažejo veliko volje do skupnega dela, tako da on z velikim optimizmom gleda na nadaljni razvoj svoje akcije. Protić meni, da sedanje razmerje do Hrvatske ni normalno in da je treba s kompromisom urediti. Ne glede na to, kakšno definitivno stališče bo hrvatski blok zavzel v vprašanju revizije ustave, bo Protić sam zahteval brezpogojno revizijo, pred vsem glede upravnih oblasti in potem v vseh 20 tih točkah, ki jih je njegov predstavnik dr. Momčilo Ivanić svoječasno

predložil skupščini. Po mišljenju g. Protića bo Radićeva stranka pristala na monarhistično formo vladanja in bo sodelovala v vladi. Obenem je g. Protić odkrito izjavil, da je proti zakonu o zaščiti države, ker je preprčan, da se z njegovo pomočjo

jo izvrše zelo mnoge zlorabe.

Stvari se tedaj za enkrat razvijajo še le za kulisami. Vendar je gotovo, da utegnejo ta zakulisna pogajanja imeti velikanški pomen za nadaljnji razvoj dogodkov v tej državi.

## Iz seje belgrajske vlade.

### V Baranji ne popustimo. — Iz Amerike izgnani konzul imenovan za Dunaj.

Beograd, 31. avgusta. (Izv.) Včeraj dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. Ministrski predsednik Pašić je referiral o evakuaciji Baranje in so bili prečitani vsi brzojavni iz izpraznjenih mest o terorju, ki ga izvajajo Mažari nad tamošnjimi prebivalci. Nato je referiral o obisku polkovnika Gosseta, ki je bil v zvezi z določitvijo meja. Sklenjeno je, da naša vlada ne odstopi niti malo od meja določenih v trianonski mirovni pogodbi. Civilnim in vojaškim obla-

stem so bile izdane lozadevne posebne naredbes. Pašić je nato referiral o zdravju kralja, ki postaja boljše. Minister notranjih del je referiral o položaju v južni Srbiji, ki postaja tudi boljše. Končno so bili podpisani razni ukazi o imenovanju. Med njimi tudi ta, da se za konzula na Dunaju imenuje Vlakjo Stajić (ki ga je ameriška vlada radi njegovega nečuvnega postopanja odstavila) in za konzula v Pragi pa dr. Budi-savljević.

## Naše državno posojilo v Švici.

Beograd, 30. avgusta. Iz Zeneve se poroča, da se je tam vpisalo 250.000 dinarjev našega novega državnega posojila. Zanimanje za to posojilo je v Švici zelo veliko. Napovedujejo se veliki vpisi. Vse tri tukaj-

šnje velike banke so sklenile, da bodo namesto venca na oder Nj. Vel. kralja Petra za gotovo vsoto posojila izdale delnice, katere bodo potem prodajale v humanitarne svrhe.

## Mažari izgube Baranjo, če ne dajo Avstriji zapadne Ogrske.

Beograd, 30. avgusta. Kakor se poroča iz poučenega vira, so zastopniki entente danes v Budimpešti izvršili demaršo, da

mora Mažarska evakuirati Zapadno Ogrsko, ker bo drugače izgubila Baranjo.

## „Enkrat je treba začeti odkrito pisati.“ izjava vladnega lista.

Beograd, 30. avgusta. Današnja »Tribuna« piše v uvodnem članku o krivicah, ki so nam jih storili naši zavezniki in ki so že zbudile pozornost interesiranega zunanjega sveta. Ta neprijateljstva se ne dajo logično pojasniti, ker so to zavezniki, s katerimi smo skupno zmagali v vojni in napram katerim smo svojo zavezuško vlogo do konca igrali pošteno. Ne puščajo samo nad 600.000 naših rojakov zunaj naših mej, temveč so nam zaprli tudi naš naravni izhod v široki svet. Vendar naj ti naši zavezniki ne verujejo, da bomo mi Srbi,

Hrvati in Slovenci tudi po takem zadržanju brezpogojno z njimi. Italija na Balkanu lahko mirno širi svoje trgovske interese in mora vedeti, da ona nas bolj potrebuje, kakor mi njo. Naj ne napravi iz nas druge Tripolitanijske, da ne bo pri nas našla druge Abesinije. — Kot komentar k temu pristavlja član uredništva tega lista: Ni mogoče vedno pisati vsega tega, kar hoče in občuti vlada, marveč tudi to, kar želi narod in kar hoče narod. Treba je enkrat začeti odkrito pisati. (Bolje bi bil povedal ta list, da je treba resnice pisati.)

## Ljubljanski veliki sejem.

Fotografiranje na sejmišču. Vsako fotografiranje na sejmišču je brez odobrenja urada »Ljubljanskega velikega sejma« prepovedano. Kdor bi želel slike paviljonov, posameznih razstavnih lokalov, posameznih predmetov ali celega sejmišča, naj se obrne na sejmski urad.

Poziv razstaviteljem »Ljubljanskega velikega sejma«. Ker bo v petek dne 2. septembra celo sejmišče komisionelno pregledano in vsa pripravljena dela za razstavo zaključena, so cenjeni razstavitelji trgovci, obrtniki in industriji naproseni, da začno takoj z opremo svojih lokalov in razstavo svojih predmetov, da ne bo nepotrebnih zamud in neprimlik. Prošnja in poziv velja v isti meri p. t. ljubljanskim trgovcem, ki naj ne čakajo reda radi zadnjega dne in naj čimprej začno z opremo in pripravi.

Kajenje v paviljonih. Opozarjajo se vsi posetniki sejmišča, tako razstavitelji, njihovi uslužbenici in delavci, kakor vsa ostala publika, da je v posameznih paviljonih najstrožje prepovedano kajenje. Ker je ta prepoved eminentne važnosti za varnost sejmišča in neupoštevanje te prepovedi povezano z občutno kaznijo, se naprošajo vsi posetniki, da se te prepovedi striktno držijo.

Poslovni čas na sejmišču. Sejmišče bo odprto od 8. do 18. ure. Do pol 20. ure bo moralo biti končano vse čiščenje in bodo tudi razstavitelji morali do takrat zapustiti paviljone. Vsi lokali bodo čez noč strogo zastraženi. Razstavitelji, ki razstavijo na prostem ali pred paviljoni, bodo mogli pustiti blago na svojih mestih.

Vstopnica na sejmišče. Urad »Ljubljanskega velikega sejma« ponovno opozarja cenjeno občinstvo, da bo stala vstopnica za enkratni posej sejmišča brez prekinjenja 5 dinarjev (20 kron). Le permanentna vstopnica, ki stane 100 K in je zvezana za izvenljubljanske posetnike z različnimi drugimi ugodnostmi, upravičuje k večkratnemu posetu sejmišča vse dneve Ljubljanskega sejma. Zastrazanje sejmišča. V svrhu varnosti sejmišča se bo nahajala v desnem paviljonu pri vходу vse sejmske dneve policijska straža, sestojeca iz enega nadzornika in 6 stražnikov. Razen te straže bo poslovala na sejmišču pomnožena državna civilna straža. Poleg državnih stražnikov pa ima tudi sejmski urad lastne varnostne organe, ki se bodo nahajali noč in dan na sejmišču.

Reklama za veliki ljubljanski vzorčni sejem pri ljubljanskih trgovcih še vedno ni taka, kakor jo važnost in velikost sejmiske prireditve zahtevata. Radi tega prosimo, da vsi trgovci, obrtniki in industriji nalepijo povsod na vseh vidnih, razpoložljivih mestih svojih lokalov male sejmske plakate, ki so jih od propagandnega oddelka prejeli. Obenem jih opozarjamo, da sprejmo svoje lokale in izložbe kar najbolj skrbno. Dokazati morajo, da se vsi gospodarski krogi Ljubljane v največji meri zanimajo za sejmisko prireditev. S tem bodo sami za sebe napravili najboljšo reklamo pri številnih srbskih in hrvatskih gostih in inozemskih posetnikih ljubljanskega sejma.

## BARANJA.

Beograd, 30. avg. Povodom poseta polkovnika Gosseta pri ministrskem predsedniku Pašiću piše »Tribuna«: Po njegovi v madžarofilskemu smislu postavljeni meji bi bila naša železnica proti Subotici vedno ogrožena po državi, ki je tudi po mirovni pogodbi proti nam sovražno razpoložena. Gospodje so se med tem lahko uyerili, da naša vlada ni voljna, da upošteva individualne odločbe, ki so v protislovju z jasnimi določbami trianonske pogodbe.

## KRALJEVA BOLEZEN.

Beograd, 30. avg. Iz dobro poučenega vira se doznava, da je zdravstveno stanje Nj. V. kralja vedno boljše. Včeraj so dospeli v Pariz kneginja Jelena in princ Arzen ter Pavel ter odšli takoj k bolnemu kralju. Princ Jurij dospe danes v Pariz.

## DOLZNOST

vsakega zvestega in zavednega krščansko-socialnega delavca je, da naroči

## »NOVI ČAS«!

Pridobivajte listu novih naročnikov! S tem delate za razširjenje krščansko-socialne misli med delavnim ljudstvom! Na delo, tovariši!

## Katol. shod na Brezjah

3. in 4. septembra.

Dne 3. septembra ob 8. zboruje tiškovni odsek v društveni dvorani frančiškanskega samostana; ob 2. uri pop. zboruje istotam odsek za mladinsko organizacijo; ob 4. istotam kongregacijski odsek; ob 6. zvečer v Marijinem svetišču večernice z pridigo.

Dne 4. septembra: ob pol 7. zjutraj sv. maša s pridigo in skupnim sv. obhajilom; ob 8. zboruje šolski odsek v društveni dvorani; ob 10. sv. maša na prostem s pridigo (dr. Arnejc); ob 11. slavnostno zborovanje (govorniki ured. Kremžar, posl. Škulj, orl. preds. Pirc, poslanec Brodar); ob 3. popoldanska služba božja in govor na prestem (dr. Korošec); ob 4. telovadni nastop gorenjskih Orlovskih odsekov ob spremljevanju jeseniške godbe. Ob 5. Sklep z državno himno.

## ZVEZA NARODOV.

Pariz, 29. avg. Iz Zeneve poročajo uradno: Svet Zveze narodov je sklenil sprejeti naloge, ki mu jo je poveril vrhovni svet. Odločitev so takej brzojavno sporočili ministrskemu predsedniku Briand, kot predsedniku vrhovnega sveta. Prihodnja seja sveta zveze narodov bo dne 1. septembra popoldne. Iz pogajanj se doznava, da je Briand naznanil lšju v notih z dne 29. t. m., da se je v seji sveta zveze narodov dne 12. avgusta vsaka v vrhovnem svetu zastopana vlada obvezala tekcom razprav, da bo sprejela rešitev, ki jo predlaga svet zveze narodov.

Beograd, 30. avg. Pri zvezi narodov v Zenevi bodo razpravljali o posebnem predlogu male entente, ki ga je izdelal dr. Beneš, naj se politična zveza male entente ne sprejme samo v vednost in enostavno registrira, marveč da naj se ji zagotovi vsaka pomoč, da vzdrži mir v Srednji Evropi. Mala ententa se protivi temu, da bi bila Mažarska sprejeta v zvezo narodov. Ekspozje dr. Beneša opozarja na to, da Mažarska za ta primer pripravlja nove intrige, ki bi pravzaprav pomenjale novo vojno v Srednji Evropi.

Beograd, 30. avg. Iz Zeneve se poroča, da se je tam v ponedeljek sestal svet zveze narodov, ki bo sklepal o omejitvi oboroževanja, o socialnih ter finančnih vprašanjih in o organizaciji intelektualnih delavcev. Na dnevnem redu je tudi vprašanje odnosajev Albanije napram Jugoslaviji in Grčiji in prošnja Mažarske za sprejem v zvezo narodov. Od vlesil nista zastopani Amerika in Nemčija. Male države zastopajo Jugoslavija, Belgija in Češkoslovaška. Dr. Beneša zastopata poslanika Osuski in dr. Dusek.

## Politični dogodki.

+ Zatiranje Bunjevcev. Intrige, ki so vodijo v Subotici proti bunjevskemu elementu, so tako ostudne, da se morajo ožigostati. Najprej se je rovarilo v ministrstvu notranjih zadev proti Bunjevci, ki so bili nameščeni pri upravi Subotice. Intrigantom je uspelo in od uprave mesta so bili odstranjeni Bunjevci, in to oni, ki so se še za Avstrije trudi, položiti slov. temelje temu velikemu, a pomažarjenemu mestu. Subotički šolski nadzorniki, Bunjevci, ki so že dve leti učili v domačem jeziku, osnovali narodno gimnazijo, višjo trgovsko in mestno šolo, preuredili vse osnovne šole v mestu in okolici itd., so bili v sredi šolskega leta za svoje zasluge takorekoč z nasiljem pregnani iz urade. Nič bolje se ni godilo učiteljstvu. Po srbskem šolskem zakonu, ki je veljaven tudi za Vojvodino, v večjih mestih ne morejo biti nastavljeni oni, ki nimajo 15 let službe. Ker je med subotičkim učiteljstvom tudi nekaj takih, ki nimajo 15 let službe in ki bi po srbskem zakonu morali biti premeščeni v vasi, je bilo to vprašanje tako rešeno, da so se vsa mesta bunjevskih učiteljev proglasila za izpraznjena in vse bunjevsko učiteljstvo pozvalo, da za ta mesta vložijo prošnje. Na legalen način so se hoteli demokrati s Pribičevićem rešiti bunjevskih učiteljev, z izpraznjenimi mesti pa nagraditi demokratske agitatorje. Vojvodinski učitelji so videli zaniko in posredovali pri ministru prosvete, a Pribičević je izjavil, da je to samo formalnost in da ostane na svojem mestu

Isak učitelj, ki odgovarja pogojem srbskega šolskega zakona. In kaj se je zgodilo? Polovica subotičkih učiteljev je bila imenovana na svoja stara mesta, polovica pa ne, četudi odgovarjajo zahtevam zakonov. Ti bodo premešeni na druga mesta po vaseh in to začasno, akoravno so že 15—25 let delovali s Subotici. Grdo je in ponižanje je veliko, pravi Neven, da se s tem merilom merijo le Bunjevci, kajti vsi mažarski, nemški in sploh vsake druge narodnosti učitelji in učiteljice v vseh mestih cele Vojvodine ostajajo na svojih mestih, samo Bunjevci ne. — To je demokratiški sistem.

Centralizem policajdemokratov v praksi. Listi so poročali iz Beograda: »Glas som zadnjih sklepov kraljeve vlade se bosta za Macedonijo in Staro Srbijo odredila dva specialna namestnika, ki bosta odgovorna za ureditev političnih razmer v tem delu države. Od strani demokratov se imenuje kot kandidat Voja Marinković, od radikalcev pa poslanca Vujičić ali Trifunović. — Ta vest zveni precej čudno. Policajdemokrati, ki so taki navdušeni centralisti in hočejo čim prej spraviti s sveta tudi najmanjšo senco avtonomije, odreja dva nova namestnika. To znači decentralizacijo oblasti in ustvaritev novih pokrajin, kar se niti malo ne sklada s centralistično politiko današnje vlade.

Zanimivo pismo dr. Cihlarja. Dne 12. avgusta je bil na Bledu aretiran hrvaški novinar, češ da je protidržavni element itd. Iz zaporov v Radovljici je poslal na dr. Lazo Markovića pismo, ki v izveščku podajamo: 28. julija se je dr. Cihlar razgovarjal o politiki. Tekom razgovora je dejal, da bo gotovo prišel čas, da se bo Svetozar Pribičević moral umakniti s političnega polja, kamor ne spada. To so gotovi ljudje obrnili in ga naznanili, da je nagovarjal ljudi, da naj Pribičevića ubijejo. Radi tega je bil aretiran in 12. avgusta prepeljan v zapore v Radovljici. V svojo obrambo je navedel, da je urednik konservativnega lista »Narodno Djelo«, ki ga izdajajo demokratiški disidenti dr. Medaković, dr. Peleš in Mihalović in ki je prav blizu radikalni stranki. Pozival se je na lojalne članke, ki jih je napisal, ali vse zaman. Ljubljansko državno pravdnštvo je proti njemu uvedlo postopanje po zakonu za zaščito države, ki odreja smrtno kazen ali pa kazen do 20 let, dasiravno je stopil ta zakon v veljavo šele 3. avgusta. Dočim je zagrešil (?) dr. Cihlar že 28. julija. Vsled tega se obrača na dr. Lazo Markovića, da mu pomaga iz neprijetnega položaja. — Če je to pismo imelo kaj uspeha, nam še ni znano. Značilno pa je, ker kaže, katerih metod se gotovi policajdemokratiški krogi poslužujejo. Vohunijo in denuecirajo na vse strani. Da s tem izpodkopavajo ugled nas vseh, je jasno. In da so izmed denuncijantov najbolj vneti slovenski policajdemokrati, je tudi jasno.

Nova socialistična stranka na Češkem. V Pragi se okrog mesečnika »Nové obzory« tvori nova socialistična stranka, ki se imenuje socialno-reformistična. To bo že sedma socialistična stranka na Češkem.

Sestava angleškega parlamenta. Nek londonski list prinaša podatke o sestavi angleškega parlamenta in pravi, da se zastopniki po imovinskem stanju dele takole: 115 veleposestnikov, 61 ravnatelj zavarovalnih društev, 17 ravnatelj rudokopov, 30 ravnatelj parobrodskih družb, 10 ravnatelj tvornic sukna, 50 častnikov, 10 zdravnikov, 28 bančnih ravnatelj, 102 advokata in 65 delavcev. List prav sklepa, ko pravi, da je ta parlament hiša posestnikov in kapitalistov, ne pa delavcev. Na francoskem je enako. Današnji predsednik in ministrski predsednik sta začela kot proletarica-socialista, a sta danes večkratna milijonarja. Razen tega je v francoski zbornici okoli 130 milijonarjev.

Nova neodvisna država. Iz Londona poročajo, da je gubernija Kovasan v Perziji, ker ne odobrava boljševikov prijazne politike centralne vlade v Perziji, odpadla od Teherama in proklamirala samostojno državo.

## Dnevni dogodki.

Organizacijska tedenska številka »Novega Časa« bo ta teden mesto v četrtek izšla izjemoma šele v petek, kar naj organizacije vzemo na znanje.

Zapisnega rezervnih častnikov. Iz Beograda poročajo, da je podpisan ukaz, s katerim se pozivajo vsi rezervni častniki na enodnevno vežbanje, da položijo prisego novemu kralju.

Razpisane službe. Razpisano je mesto šef-zdravnika v državnem zdravilišču v Topolšici. Interesentje se opozarjajo na razpis v Uradnem listu. — V okrajnem glavarstvu Novo mesto je razpisanih več praznih mest okrajnih babic. Interesentje se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Prepoved točenja alkoholnih pijač v soboto in nedeljo. Zakonodajnemu odboru je ministrstvo za narodno zdravje predložilo zakonski načrt, ki odreja prav strogo omejitve glede točenja in prodajanja alkoholnih pijač (vina, piva, žganja itd.). Med ostalimi odredbami je prav važna ta, da je v soboto in v nedeljo do ponedeljka do 8. ure zjutraj ves čas brezizjemno prepovedano točenje in prodajanje alkoholnih pijač. Dalje, da se bodo točili pijač (gostilničarji itd.) obdavčili dvojno, a proizvajalec in trgovci z alkoholnimi pijačali trojno. Denar gre v fond za pobijanje alkoholizma. Odreja se dalje, da se v kolodvorskih restavracijah ne smejo prodajati močnejše pijače od 4 odstotka alkohola. Nadalje se posameznim občinam daje pravica, da v svojem področju podvzamejo tudi strožje mere in celo narede, da se sploh ustavi vsako prodajanje alkohola. — Ta zakonski načrt je odobril ministrski svet in zakonodajni odbor in se bo že na eni prvih sej parlamenta razpravljalo in sklepalo o njem. — Razumljivo je, da bo ta zakon v gostilničarskih krogih izzval veliko reakcijo, toda skoraj gotovo je, da bo sprejet, ker je zanj večina poslancev.

Otvoritev delavskega doma v Sarajevu. Policija je prepustila delavski dom socialdemokratskemu odboru in bo delavski dom te dni zopet odprt.

Človekoljuben zdravnik je prav gotovo g. dr. Hočevar iz Domžal. Dnevno nam prihajajo pisma, da sploh ne gre k bolnikom, ki nujno potrebujejo pomoči. Pred nedavnim časom je v Pristavi zbolel posestnik Franc Stopar. Poklical je g. doktorja, ki pa ni hotel iti in je poslal samo nekaka zdravila, ne da bi videl bolnika, ki je čez tri dni potem umrl. Zelo prijazen je tudi z delavci, ki so v bolniški blagajni. Z njimi postopa tako surovo, da gredo delavci raje bolni na delo, kot da bi šli k njemu, da jih preišče.

Detomor. Na Lilaškem vrhu, župnija sv. Jakob na Štajerskem, je hči kočarja Janeza Pliffer zadavila novorojenčka. Pomagal je baje tudi nezakonski oče Enčič. Otroka so potem zakopali. Orožništvo je dobilo anonimno ovadbo o tem zločinu in je res našlo otroka zakopanega na označenem mestu.

Kongres fotografov se vrši dne 14. septembra t. l. v Zagrebu. Kongres bi se moral vršiti že 1. aprila, ali se je prijavilo premalo udeležencev in je bil vsled tega preložen.

## Ljubljanski dogodki.

Podaljšana služba v blagajnah na glavnem kolodvoru. Inšpektorat državnih železnic objavlja: Ker je pričakovati v nekaj dneh zaradi otvoritve »Prvega ljubljanskega velikega sejma« velik naval izletnikov, se odreja, da mora biti tamošnja osebna blagajna počenši s 1. septembrom do preklica vsak dan redno in nepretrgano odprta od 9. do 12. in od 14. do 18., da bo tako omogočena potujočemu občinstvu nabava vozovnic tudi med tem časom.

Konec kopalnih vlakov. Obratno ravnateljstvo južne železnice naznanja: S 1. septembrom se ustavijo običajni kopal-

ni vlaki Ljubljana-Laze in s s istim dnem ukine tudi izdajanje kopalnih kart.

Mlada tatrica. Marija Otrin je doma na Dovjem. Ni še stara 20 let, toda zaradi tatvine je bila že dvakrat kaznovana. Ko je prišla 20. aprila zopet iz zapora, je ponovno goljufala in kradla. Nastopala je pod napačnimi imeni, pripovedovala, da je iz zasedenega ozemlja izgnana begunka, ki je v Idriji izdelala realko in da se namerava posvetiti medicini. Ukradla je Stefaniji Selan na Brdu 16.000 kron vredno zapestnico z zlato uro, Angeli Brenc v St. Vidu nad Ljubljano blago v vrednosti 5062 kron, dr. Beli Stuhcu v Ptuj, oziroma gospej Ani in hčerama Irmimi in ldi Stuhcu blago v vrednosti 8950 kron, železničarju Adamcu na Vodikovem trgu 1 zlato in 1 srebrno uro. Deželno sodišče ji je prisodilo 2 leti težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem na mesec.

Zdaj sem zaslužil 80 kron, to mi boš pa požrl! je kričal Ivan S. nad polic. nadstražnikom Ivanom Gelico, ker ga je na Dunajski cesti ustavil, ker je brez luči vozil in pristavil: »prokleti postopač, če bi delal, kakor jaz, bi pa ne pisal, sakramenski mulc hudičev!« Deželno sodišče je obsodilo Ivana S., ki k razpravi ni prišel, na 24 ur zapora.

Napad na Stolnem trgu. Ivan Simenc in Franc Remec iz Zadvara sta 25. julija ob 3/4 na 1. uro popoldne napadla popolnoma neznano 24 letno likarico Ano Heine pri stolnici in ponujala ji 40 kron če gre z njima. Nista odnehala, četudi je dekle bežalo pred njima. Zmerjala sta jo in eden ji je rekel: »Po gobcu jo bom udaril, pa bo precej govorila.« Prišel je stražnik Ljudovik Blasič, toda Simenc je prijel za vrstico piščalke, jo odtrgal, mu odpel bluzo in ga hotel daviti. Pri tem ga je dvakrat udaril čez desno ramo. Franc Remec je tudi dvakrat skočil v stražnika in ga zadaj čez obe roki prijel in držal. Deželno sodišče je obsodilo Simenca in Remca vsakega na 6 tednov zapora poostrenega z dvema postoma in dvema trdim ležiščema na teden.

Kolo ukradenko je bilo g. računskemu svetniku Francetu Selanu v Dolenji Hrušici. Ukradenko kolo je vredno 1200 kron.

Ker je prodajala pokvarjeno meso je bila mesarica Marija Prezel obsojena na 24 ur strogega zapora in na 2000 kron globe, eventualno, če bi globe ne plačala, še na deset dni zapora.

Tatvina na Selu. V neki noči meseca decembra leta 1919 je bilo ukradeno Vincencu Mirtu na Selu več delov kolesa v vrednosti 2480 kron. Deželno sodišče je zaradi te tatvine obsodilo Ladislava Cankarja iz Ljubljane na 5, Danijela Klešnika iz Vevč na 2, Gabrijela Pušnika iz Ljubljane na 2 in Ignacija Mačka iz Vrhnike na 2 meseca težke ječe.

Ozmerjani stražnik. Stražnik Ivan Bizjak je prišel 14. junija po Josipino Sulc, da jo odvede v zapor. To je pa njenega moža Karola Sulca tako ujezilo, da je opsoval stražnika rekoč: »Kaj pa misliš, ti si tukaj en pr... dr...«, če pa misliš, da si Bog, naj te pa dajo v časopis, da te bodo po celi Ljubljani poznali; saj so bili že drugi gospodje, pa ni nobeden tako govoril.« — Ker je prerobato kritikoval, ga je deželno sodišče obsodilo na 10 dni zapora poostrenega z 2. postoma in z dvema trdim ležiščima.

## Naša društva.

Širši sestanek bločnih slug, kretnikov in nadkretnikov cele Jugoslavije se vrši v gostilni pri Levu na Mar. Terezije cesti 2. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne. Prosi se obilne udeležbe. Stvar je zelo važna. — Odbor bločnih slug, kretnikov in nadkretnikov J. Z.

Katol. dijaštvu Slovenije! Vsled nepremostljivih ovir se naše zborovanje tekom počitnic ne more vršiti. Ker pa je sestanek nujno potreben, se isti vrši tekom počitnic ob prazniku Vseh Svetnikov. Točno se o tem pogovorimo začetkom šolskega

leta, ko bom obiskal posamezne organizacije. Dotlej pa pridneje na delo v podružnicah! — Predsednik SDZ.

Odbor ljudskega odra ima danes zvečer ob 19. uri sejo. Točno! — Tajnik.

Skušnja za »Zensko« danes točno ob 20. uri. — Peršuh.

Orliški krožek »Ljubljana M. O.« V petek t. j. 2. septembra se vrši občni zbor, na porti Frančiškanskega samostana ob 6.30 uri zvečer. Udeležba obvezna za vse članice. — Bog živi!

## Ljubljanska porota.

Včeraj je porota obsodila Jakoba Avšiča iz Dev. Mar. v Polju, ker je 19. aprila 1921 v Dev. Mar. v Polju zažgal Ambrožičevo šupo, na tri leta težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem mesečno.

Danes je predsedoval porotnemu sedenju g. višji deželni sodni svetnik Fran Rekar, voštanta sta bila gg. višji sodni svetnik Jakob Jare in svetnik dr. Ivan Modič, zapisnikar je bil avskultant g. Rajko Lederhas. Drž. pravdnštvo je zastopal državnik g. dr. Lavrenčak.

Ker je v nagli jezi zaklal Franceta Korošca.

Rudar Martin Ravnikar je delal v Trbovljah. Dne 4. junija letos je odšel iz Trbovelj v Tustein pri Moravčah, kjer stanuje njegova žena. Nameraval ji je izročiti nekaj denarja. Mož je stanoval, ko je delal v Trbovljah, v fantovski hiši št. 367. Ko je prišel v Vače, je tam spil v Črtancovi trgovini tri šestnajstinske žganja. V trgovini sta bila tudi Ravnikarju popolnoma neznana Franc Korošec in Valentin Vrvar. Brez pravega povoda so se pričeli prepirati, ker je Ravnikar rekel Korošcu, da je lump. Korošec je pa odvrnil, da je Ravnikar »knapovska baraba«. Ravnikar si je prišel vihati roka-ve, toda spopad je zabranil trgovec Črtanec. Korošec je odšel nato v Kristanovo trgovino, kamor je sledil Ravnikar. Zopet sta se pričela prepirati in ker je Korošec vrgel Ravnikarju klobuk z glave na tla, je Ravnikar sunil z nožem Korošca globoko v prsa in Korošcu je iztekla kri ter je na mestu umrl. Martin Ravnikar se mora zagovarjati zaradi hudodelstva umora.

Ravnikarja je zagovarjal g. dr. Krisper, kot sodna izvedenca sta navzoča sanitetni referent pokrajinske vlade g. dr. Mayer in sodniški zdravnik g. dr. Lesjak.

Ravnikar je skesano pripoznal, kar je storil. Povedal je, da je bil tako jezen, da se na podrobnosti nič več ne spominja. »Kar groza me je bilo, ko sem se zavedel, kaj sem storil. Sel sem v žito, kjer so me našli orožniki. Če bi me ne bili prijeli orožniki, bi bil šel domov, izročil ženi denar in bi se bil potem sam javil oblasti,« je povedal Ravnikar, ki je napravil dober vtis.

Porotniki so z 10 proti 2 glasovoma potrdili glavno vprašanje, nakar je predsednik višji sodni svetnik Rekar razglasil sodbo: 3 leta težke ječe.

Rop pri Franciški Krivčevi.

Porota je na to razpravljala proti Josipu Guzelju, ker je v družbi že obsojenih svojih tovarišev dne 13. februarja 1919 izvedel rop v hiši Franciške Krivčeve, katera biva na Barju. Guzelj se mora tudi zagovarjati, ker je kot vojak ogoljufal več oseb za 598 kron. Guzelja je zagovarjal g. dr. Jerič.

Odgovorni urednik Anton Marinček.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

**Kolesa, pnevmatiko, motocikle**  
vse dele in opremo priporoča

**J. GOREC**

LIUBLJANA, Gosposvetska cesta števil. 41

**Lastni razstavní paviljon na ljubljanskem velikem sejmu 3. do 12. sept. 1921.**

**Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, delniška družba v Ljubljani.**

Telefon št. 1—67 (Ljubljana)  
Brzjavni: Papirnica Vevče.

Papirnice v Vevčah, papirnica, toornica celuloze in lesovine v Goričanah in toornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvodnje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost-, karton- in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir za naustnike (sročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski tiskovni papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.